

Bilaga 8 Bakgrund och motivering till skyddsföreskrifter

1 Styrande lagar och råd

Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§ Miljöbalken. I Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde anges vad syftet bör vara med vattenskydds-föreskrifter i de olika skyddszonerna.

- För den primära skyddszonen bör gälla sådana skydds-föreskrifter att rådrum erhålles i händelse av akut förorening.
- För den sekundära skyddszonen bör gälla sådana skydds-föreskrifter att en hög vattenkvalitet bibehålls eller förbättras

Föreskrifter bör utformas med Naturvårdsverkets allmänna råd om vattenskyddsområde (NVFS 2003:16) som referensram och norm. De allmänna råden är dock anpassade utifrån generella förhållanden. En platsspecifik anpassning av föreskrifterna måste alltid göras, givet förutsättningarna i det vattenskyddsområde som avses.

De allmänna råden togs fram i början av 2000-talet och har därefter inte omarbetats trots att miljölagstiftningen i övrigt har förändrats. Havs- och vattenmyndigheten har därför bedömt att det finns behov av att se över rådets aktualitet. I sin publikation *Bättre rådlös än rådvill?* från 2014 gör myndigheten ett försök att utvärdera dels om råden utgör ett bra stöd i arbetet med att inrätta vattenskyddsområden med tillhörande föreskrifter och dels om råden kan tillämpas utan att man hamnar i konflikt med annan miljölagstiftning som tillkommit sedan de publicerades år 2003. Vidare bedömer myndigheten att rapporten kan utgöra ett stöd i vattenskyddsarbetet.

Utöver de allmänna råden och Havs- och vattenmyndighetens översyn av dessa finns juridisk praxis att ta hänsyn till. En sammanställning av vägledande domar har gjorts i SVU rapporten *Vattenskydd – riskanalys och föreskrifter från 2015*.

2 Formulering och restriktionsnivå

Vattenskydds-föreskrifterna får inte kräva åtgärder eller vara påbud, utan skall utformas som restriktioner i markanvändningen/verksamheten¹. Föreskrifterna ska vara tydliga och juridiskt hållbara. Vattenskydds-föreskrifterna anger vad man inte får lov att göra inom vattenskyddsområdet, inte vad man får göra eller hur man ska göra. Vattenskydds-föreskrifter är ett komplement till annan lagstiftning och dubbelregleringar ska så långt det som möjligt undvikas. Skydds-föreskrifter som föreslås bör även vara möjliga att utöva praktisk tillsyn över, annars är de inte lämpliga föreskrifter.

3 Motivering

Nedan följer föreslagna skydds-föreskrifter med en kort motivering.

§ 4 Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Kommentar
<p>Hantering av mer än 250 liter av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter tillstånd. Oljetankar belägna inomhus för bostadsuppvärmningsändamål och drivmedel i fordons och arbetsmaskiners egna bränsletankar är undantagna från kravet på tillstånd. Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.</p>	<p>Hantering av mer än 250 liter av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter tillstånd. Oljetankar belägna inomhus för bostadsuppvärmningsändamål och drivmedel i fordons och arbetsmaskiners egna bränsletankar är undantagna från kravet på tillstånd. Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.</p>	<p>Formulering baseras på regeringsbeslut från 2007. Tillståndskravet har hållit vid överprövning. Framgår dock ej vilka volymer som tillstånd krävts för.</p> <p>NFS 2003:16 är strängare och anger förbud i primär zon.</p>
<p>Tvätt av motorfordon och maskiner med förbränningsmotorer med avfettningsmedel eller liknande på sådan plats där tvättvattnet kan infiltrera marken är förbjudet.</p>	<p>Tvätt av motorfordon och maskiner med förbränningsmotorer med avfettningsmedel eller liknande på sådan plats där tvättvattnet kan infiltrera marken är förbjudet.</p>	<p>Tvätt av fordon på garage-uppfarter, gator eller andra hårdgjorda ytor förekommer frekvent. Tvättvatten från fordonstvätt kan bland annat innehålla avfettningsmedel, tensider, tungmetaller, asfalt- och oljerester. Infiltration av tvättvatten kan leda till förorening av grundvatten. Efter samråd med lantbrukare och LRF mildrades skrivningen så att tvätt utan avfettningsmedel är tillåtet.</p>

<p>Parkering eller uppställning med varaktighet längre än 10 timmar eller tankning av motordrivna arbetsfordon och arbetsmaskiner är förbjuden såvida det inte kan ske på tät invallad yta och på ett sådant sätt att allt spill och läckage kan insamlas och omhändertas.</p>	<p>Parkering eller uppställning med varaktighet längre än 3 dygn eller tankning av motordrivna arbetsfordon och arbetsmaskiner är förbjuden såvida det inte kan ske på tät invallad yta och på ett sådant sätt att allt spill och läckage kan insamlas och omhändertas.</p>	<p>Föreskriften syftar till att uppnå skydd i händelse av olycka vid yrkesmässigt bruk av fordon.</p>
<p>Förvaring av för grundvattnet skadliga ämnen skall ske så att hela lagringstankens volym vid läckage säkert kan förhindras tränga ner i marken.</p>	<p>Förvaring av för grundvattnet skadliga ämnen skall ske så att hela lagringstankens volym vid läckage säkert kan förhindras tränga ner i marken.</p>	<p>Föreskriften syftar till att uppnå skydd i händelse av olycka, läckage, bränslestöld osv. Krav på sekundärt skydd för brandfarliga vätskor finns i NFS 2017:5. Denna föreskrift gäller dock alla för grundvattnet skadliga ämnen. T.ex. räknas vissa typer av oljor inte som brandfarliga.</p>

§ 5 Hantering av bekämpningsmedel och växtnäringsämnen samt djurhållning

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Kommentar
<p>Yrkesmässig hantering av bekämpningsmedel får inte förekomma utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.</p>	<p>Yrkesmässig hantering, bortsett från transporter, av kemiska bekämpningsmedel får inte förekomma utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Icke yrkesmässig användning av kemiska bekämpningsmedel utomhus är förbjuden.</p>	<p>Samma nivå av reglering som flera andra nyligen reviderade vattenskyddsområden i Halmstad kommun.</p>
<p>För yrkesmässig spridning eller lagring av handelsgödselmedel, stallgödsel, vätska från</p>		<p>Formulering baseras på regeringsbeslut från 2006 och överensstämmer med</p>

gödselstad, avloppsslam, ensilagevätska och andra jämförbara organiska gödselmedel samt andra växtnäringsämnen krävs tillstånd.		NFS 2003:16. Efter samråd med LRF beslutades att hanteringen inte ska vara tillståndspliktig i sekundär zon.
Djurhållning av mer än en djurenhet får inte ske utan tillstånd.	Djurhållning av mer än en djurenhet får inte ske utan tillstånd.	Föreskriften är mer restriktiv än NFS 2003:16 vilket bedöms vara motiverat med hänsyn till risken för mikrobiell smittspridning.

§ 6 Upplag

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Kommentar
Upplag av avfall är förbjudet.	Upplag av avfall utan tillstånd är förbjudet.	Efter samråd har förbudet i sekundär zon ändrats till tillståndsplikt.
Upplag av förorenade massor och massor med okänd miljöstatus är förbjudet.	Upplag av förorenade massor och massor med okänd miljöstatus får inte förekomma utan tillstånd.	
Permanent upplag, av bark, flis, spån, timmer och liknande, utan tak är förbjudet. Tillfälliga upplag under längre tid än en avverkningssäsong får inte ske utan tillstånd. Lagring av ved för hushållsändamål omfattas inte av skyddsföreskrifterna.	Permanent upplag, av bark, flis, spån, timmer och liknande, utan tak är förbjudet. Tillfälliga upplag under längre tid än en avverkningssäsong får inte ske utan tillstånd. Lagring av ved för hushållsändamål omfattas inte av skyddsföreskrifterna.	Formulering baseras på regeringsbeslut från 2006 och överensstämmer med NFS 2003:16. Föreskrifterna är mildare då upplag under tak tillåts, och tillfälliga upplag utomhus regleras i mindre utsträckning. Se även HaV (2014).
Annan hantering än transport och användning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte förekomma. Vägsalt får endast användas före prognosticerad halka eller vid halka.	Annan hantering än transport och användning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte förekomma. Vägsalt får endast användas före prognosticerad halka eller vid halka.	Gällande upplag följs NFS 2003:16 i stora drag. Gällande rekommendation på tillståndskrav för spridning av vägsalt inom primär zon

Dammbindningsmedel får användas endast i den omfattning som behövs för normalt underhåll av vägar.	Dammbindningsmedel får användas endast i den omfattning som behövs för normalt underhåll av vägar.	bedöms vara svår att efterleva i praktiken samt att en nedsatt halkbekämpning kan leda till olyckor med långtgående föroreningar som följd. Formulering om dammbindningsmedel kommer från regeringsbeslut 2007.
Upplag av snö från trafikerade ytor, utöver normal snöröjning är förbjuden.	Upplag av snö från trafikerade ytor, utöver normal snöröjning är förbjuden.	Föreslagen föreskrift motsvarar i stort sett nivån i NFS 2003:16

§ 7 Tåktverksamhet, schaktningsarbeten samt pålning och spontning

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Kommentar
Nytablering, förlängning och utvidgning av materialtäkt såsom sand- och grustäkt och husbehovstäkt är förbjuden. Tillfartsvägar till täkter ska så långt möjligt vara avspärrade.	Nytablering, förlängning och utvidgning av materialtäkt såsom sand- och grustäkt är förbjuden. Husbehovstäkt får endast förekomma efter tillstånd. Tillfartsvägar till täkter ska så långt möjligt vara avspärrade.	Föreskrift motsvarar NFS 2003:16, med undantaget att befintliga täkter tillåts. Dock tillåts inte förlängning eller utvidgning av befintliga täkter.
Schaktningsarbete omfattande mer än 200 m ³ , t.ex. i samband med byggverksamhet, får inte ske utan tillstånd.	Schaktningsarbete omfattande mer än 200 m ³ , t.ex. i samband med byggverksamhet, får inte ske utan tillstånd.	Formulering baseras på regeringsbeslut från 2007. Regeringsbeslutet är mildare än NFS 2003:16 då det anger än volymbegränsning för när tillstånd behöver sökas för schaktning.
Pålning, spontning och underjordsarbete får inte ske utan tillstånd.	Pålning, spontning och underjordsarbete får inte ske utan tillstånd.	Föreskrift motsvarar NFS 2003:16.

§ 8 Lagring och utvinning av värmeenergi, uttag av vatten samt andra typer av borrhingsåtgärder

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Kommentar
Nyetablering av anläggning för utvinning eller lagring av värmeenergi från berg eller vatten är förbjuden.	Nyetablering av anläggning för utvinning eller lagring av värmeenergi från berg eller vatten får inte ske utan tillstånd.	Föreskrift motsvarar NFS 2003:16, med undantaget att befintliga anläggningar tillåts, och att nyetablering av anläggningar i jord tillåts.
Nyetablering av anläggning för utvinning av grundvatten från jord eller berg, samt andra typer av borrhningar som kan påverka vattentillgång eller vattenkvalitet, är förbjuden. Gäller även uttagsbrunn för enskild fastighet.	Nyetablering av anläggning för utvinning av grundvatten från jord eller berg, samt andra typer av borrhningar som kan påverka vattentillgång eller vattenkvalitet, får inte ske utan tillstånd. Gäller även uttagsbrunn för enskild fastighet.	Föreskrift motsvarar NFS 2003:16

§ 9 Infiltrationsanläggningar för hushållsvatten och utsläpp av annat avloppsvatten

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Kommentar
Nyetablering av infiltrationsanläggning för hushållsvatten och utsläpp av annat avloppsvatten är förbjudet.	Nyetablering av infiltrationsanläggning för hushållsvatten och utsläpp av annat avloppsvatten får inte ske utan tillstånd.	Föreskrift motsvarar NFS 2003:16
Nyanläggning för infiltration av dagvatten härrörande från vägområde eller från fler än en fastighet får inte utföras utan tillstånd.	Nyanläggning för infiltration av dagvatten härrörande från vägområde får inte utföras utan tillstånd.	Det finns inga allmänna råd gällande dagvatten. Dagvatten innehåller vanligen många olika miljö- och hälsofarliga ämnen, t.ex. polyaromatiska kolväten och tungmetaller. Vägdagvatten som infiltreras i

		vägdiken kan nå grundvattnet.
--	--	-------------------------------

§ 10 Miljöfarlig verksamhet

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Kommentar
Nyetablering av miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt 2–32 kap i miljöprövningsförordningen (2013:251), som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten, och som inte regleras under någon annan punkt i dessa skyddsföreskrifter får ej bedrivas utan tillstånd.	Nyetablering av miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt 2–32 kap i miljöprövningsförordningen (2013:251), som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten, och som inte regleras under någon annan punkt i dessa skyddsföreskrifter får ej bedrivas utan tillstånd.	Föreskrift motsvarar NFS 2003:16, men har förtydligats enligt HaV:s rekommendationer. Efter samråd har ytterligare förtydligande gjorts att föreskriften avser etablering eller åtgärd med risk för förorening av yt- eller grundvatten.

4 Referenser

Naturvårdsverkets allmänna råd om vattenskyddsområden, NFS 2003:16

Frycklund, C., Johansson, S. & Simonsson, D., 2015, Vattenskydd – riskanalys och föreskrifter. SVU Rapport Nr 2015-19.

Havs och vattenmyndigheten, 2014, Bättre rådlös än rådvill? Utvärdering av Naturvårdsverkets allmänna råd 2003:16 om vattenskyddsområden. Rapport 2014:25.